

ПЕДАГОГ

*Читайте, брати мої,
Думайте, читайте...*

М. Шевченку

ПРИКАРПАТТЯ

9(96) 22 КВІТНЯ 1991 РОКУ

Газета Івано-Франківського педагогічного інституту імені В. Стефаника

КОЛЕКТИВНИЙ ДОГОВІР

Івано-Франківського державного педагогічного інституту імені В. С. Стефаника на 1991 рік

Колективний договір — двосторонній договір між адміністрацією інституту, які представлені ректором, деканами, керівниками підрозділів, з однієї сторони, та трудовим колективом інституту, представленим профкомом працівників вузу, з другої сторони. Колективний договір поширюється на всіх працівників інституту.

Ректорат, адміністрація зобов'язуються своєчасно виконувати заходи, передбачені колективним договором, щоквартально звітувати про хід його виконання на засіданні профкому, зборах, конференції чи раді трудового колективу.

Працівники інституту зобов'язуються виконати навчальну, навчально-методичну і виховну роботу, визначену індивідуальними планами, планами факультетів і кафедр, здійснити у повному обсязі плани наукових досліджень і публікацій, підвищувати свій професійний рівень і педагогічну майстерність, забезпечити належну організацію і чітке обслуговування навчального процесу, санітарний порядок у всіх підрозділах і службах, дотримуватись встановлених норм з охорони праці і техніки безпеки.

Профком зобов'язується дієво сприяти виконанню колективного договору, здійснювати контроль за його виконанням не рідше, ніж двічі на рік, про результати здійснення договору доповідати трудовому колективу та інформувати через газету «Педагог Прикарпаття».

Колективний договір укладено з урахуванням пропозицій колективів підрозділів інституту, обговорено і схвалено загальноінститутською конференцією працівників 12 квітня 1991 року.

ЗМІСТ ДОГОВОРУ

1. Продовжити роботу по реорганізації інституту в Прикарпатський педагогічний університет ім. В. Стефаника.
Відповідальні В. І. Кононенко, ректорат, керівники підрозділів.

2. Формувати в усіх підрозділах інституту обстановку злагодженої, наполегливої праці, підвищеної відповідальності кожного працівника і колективу в цілому за досягнення високих результатів. Розглядати і належно оцінювати кожен факт порушення трудової дисципліни і функціональних обов'язків, невиконання індивідуального плану роботи, псування і розкрадання державного майна, неправильної поведінки. Результати роботи за квартал, семестр, навчальний рік аналізувати в підрозділах, оцінювати кожного працівника за результатами його особистої діяльності.

Відповідальні керівники підрозділів, голови профбюро і профгруп.

3. Розширити можливості отримання студентами за час навчання додаткових педагогічних спеціальностей, покращити формування контингенту студентів першого курсу, ширше впроваджувати підготовку спеціалістів на основі прямих договорів з органами управління народною освітою, а також, як експеримент, з підприємствами і установами за плату; вивчити доцільність збереження в новому навчальному році підготовчого відділення; з урахуванням реальної потреби навчальних закладів та результатів навчання студентів переглянути умови працевлаштування випускників. В колективах кафедр і факультетів розробити
(Закінчення на 2-й стор.).

Профспілкове життя

Під соціальний захист

В інституті відбулась профспілкова конференція викладачів і працівників. На порядок денний були внесені такі питання про роботу профкому з часу звітно-виборної профспілкової конференції, виконання угоди з охорони праці між ректоратом і профкомом за 1990 рік і колективний договір на 1991 рік, ряд організаційних питань, зокрема про нововведення членів обкому галузевої профспілки, вибори делегатів на позачергову конференцію галузевої профспілки, про порядок формування профкому працівників інституту. З доповіддю на конференції виступив голова профкому Ф. Ф. Костяшин.

Пропонуємо окремі фрагменти виступів на конференції.

В. І. ПАВЛЮК, старший викладач кафедри німецької мови, завідуючий підготовчим відділенням:

— З доповіді голови профкому бачимо, що між ректоратом і профкомом склалися нормальні ділові стосунки, існує скоординованість дій у вирішенні нелегких соціально-економічних проблем. У зв'язку з підвищенням цін слід вишукати кошти для виплати компенсації працівникам вузу за проїзд у приміському транспорті, поїздах. Найближчим часом слід подумати і про харчування працівників вузу.

Було б доцільно створити у вузі фонд милосердя!

І. Т. КОЧКІН, викладач, голова профбюро історичного факультету:

— У складних економічних умовах настала потреба створити програму соціального захисту працівни-

ків вузу. Підвищення цін не відповідає зарплаті. І, насамперед, необхідно ставити питання перед урядом республіки про приведення у відповідність цін і зарплати.

В. Д. ДОРОНЮК, старший викладач музично-педагогічного факультету:

— Профком спільно з ректоратом багато допомагає нашому садово-городньому товариству. Велике спасибі їм за це. Але в даний час нам вкрай необхідні хоч незначні кошти для ремонту дороги. У нашому вузі є чимало людей, які проживають у сільській місцевості. Їм потрібно допомагати у забезпеченні сім'ї паливом, а також виплати компенсації за проїзд.

З цікавими слуханими зауваженнями і конкретними пропозиціями до колективної угоди виступили старший викладач художньо-графічного факультету М. Т. Масляк, доцент історичного факультету Г. Й. Хенегар, завідуюча відділом обслуговування бібліотеки інституту Надія Лашин, голова студентського профкому Петро Хмельовський, завідуючий кафедрою філософії М. Ю. Голянич.

З приводу висловлених пропозицій та зауважень на адресу адміністрації вузу вичерпні пояснення дав ректор інституту професор В. І. Кононенко.

На вимогу учасників профспілкової конференції направлено телеграму на адресу уряду республіки з протестом проти акту підвищення цін і про необхідність соціального захисту викладачів та працівників вузу.

Мар'ян ГРІНЕР,
Наш кор.

Настрій перехідний?..

Проїшла нещодавно профспілкова студентська звітно-виборна конференція інституту.

Вела конференцію «ветеран», як вона сама висловилася, громадського життя інституту, студентка V курсу педфаку Люба Черній. Розглядалися два основні питання: інформація про діяльність профкому інституту за період 1989—1991 рр. та Угода між студентським профкомом та ректоратом на 1991—92 навчальний рік.

У своєму звіті голова студентського профкому Петро Хмельовський наголосив, що профспілка в цілому, і освітянські в тому числі, переживають перехідний період. Період переходу від профспілок, як приладку адміністративно-командної системи до профспілок, які активно захищають інтереси своїх членів.

На кожних більш-менш велелюдних зборах в інституті останнім часом все частіше заходить мова про незадовільну роботу інститутської книжкової крамниці. Ось і на цей раз деякі промовці обурювалися з цього приводу і, навіть, дали їй аналіз. Але коли вирішиться ця проблема, не відає ніхто, навіть сам ректор.

Запам'ятався делегатам конференції виступ гостя — завідуючого

міськвню Северина Салітри. У своєму виступі він привітав присутніх з успішним завершенням побудови перехідного етапу комунізму в окремо взятій країні, який закінчився велими успішно 2 квітня. Потім він проінформував про тяжке становище, яке склалося в школах і училищах внаслідок підвищення цін. Зокрема, в шкільних їдальнях і буфетах після 2 числа не обідає 90 відсотків учнів. Діти, як і студенти, економлять на їжі, що недопустимо.

Потім були обрані нові члени обласного комітету профспілки і висунені делегати на обласну профспілкову конференцію.

І, нарешті, перейшли до виборів нового голови профкому. Голова профкому ІФІНГу, висловився за те, щоб голова профкому не був студентом, оскільки у студента немає часу. Віктор Суліма, студент істфаку, зробив спробу організувати альтернативні вибори. Однак ця демократична ідея успішно провалилася, претендент, «твєрєзо проаналізувавши і оцінивши свої можливості», зняв свою кандидатуру.

Коротше кажучи, головою студентського профкому знову став Петро Хмельовський. З цим ми його і вітаємо.

Віктор ЛІСНЯК.

Початок на 1-й стор.]

ти методику вивчення рівня і якості знань студентів з навчальних предметів для діагностики готовності випускників до педагогічної діяльності.

Відповідальні: Б. В. Васишин, А. В. Крюков, декани, зав. кафедрами.

4. На кафедрах і факультетах поліпшувати підготовку студентів до умов роботи в українській національній школі. В навчально-виховний процес впроваджувати оновлені навчальні програми і плани, нові інформаційні технології, модульні системи контролю знань і рейтингову оцінку підготовки студента. Розширювати можливості вибору студентом різних форм навчального процесу. Забезпечити поглиблення зв'язків факультетів і кафедр з школами, особливо сільськими, з органами народної освіти. Удосконалювати організацію і зміст виховної роботи в інституті, а також за місцем проживання студентів.

Відповідальні: колективи кафедр, факультетів, інших служб, їх керівники.

5. Організувати конкурс серед працівників інституту по підготовці нових підручників, навчальних посібників, іншої наукової і навчально-методичної літератури, зокрема для студентів. На преміювання за цю роботу виділити 5 тисяч крб.

Відповідальні: П. С. Федорчак, зав. кафедрами.

6. Розглянути питання про можливість створення на базі зацікавлених підрозділів інституту малого підприємства.

Відповідальні: П. С. Федорчак, Б. К. Остафійчук, М. Д. Глиняйлюк, керівники підрозділів.

7. Диференційовано розподіляти навчальне навантаження між викладачами. Меншим від середньокафедрального показника воно повинно бути у молодих викладачів у перші три роки їх роботи, а також:

— в тих, хто освоює нові основні курси;

— в кого лекції становлять більше 160 год. або разом з практичними, лабораторними, семінарськими заняттями вони складають більше 70 відсотків від загального середньокафедрального навантаження. Приблизні норми навчального навантаження в погодженні з профкомом і на основі вивчення думки викладачів затвердити на засіданні Вченої ради, при цьому враховувати профіль та інші особливості кафедр.

Відповідальні: Б. В. Васишин, Ф. Ф. Костишин, зав. кафедрами.

8. Здійснювати оплату занять, проведених понад індивідуальне планове навчальне навантаження, в порядку заміни викладачів у зв'язку з хворобою, плановим підвищенням кваліфікації, відпусткою, відрядженням на сільськогосподарські роботи. Така додаткова оплата проводиться викладачу за умови, коли він в повному обсязі виконав своє планове навантаження та всі інші види навчальної роботи.

Відповідальні: Б. В. Васишин, Д. М. Кохан, зав. кафедрами.

9. Забезпечити дальший розвиток комп'ютеризації навчання. Довести кількість дисплейних місць до 52, придбати для кафедр сучасні прилади, обчислювальну техніку та інше обладнання. Виділити кошти в сумі 473 тис. крб. за рахунок бюджетних асигнувань для оновлення матеріально-технічної бази навчального процесу. Силами професорсько-викладацького і навчально-допоміжного персоналу оформити 7 нових навчально-методичних кабінетів і лабораторій.

Відповідальні: Б. В. Васишин, зав. кафедрами, керівники підрозділів і служб.

10. Забезпечити захист запланованих дисертацій, опублікування запланованої наукової продукції. Виконати силами працівників НДС господарсько-договірних робіт на суму не менше 160 тис. крб., домогтися більшої ефективності студентської дослідницької роботи. На фізикоматематичному факультеті налагодити роботу студентського конструкторського бюро. Підготувати до захисту не менше 200 дипломних робіт, на конкурс — не менше 50 студентських наукових робіт і не менше 50 студентів для участі в заключному республіканському етапі олімпіади «Студент і науково-технічний прогрес».

Відповідальні: П. С. Федорчак, В. М. Кланічка, О. В. Копаев, керівники кафедр і служб.

11. На видання навчально-методичної літератури виділити 5 тис. крб.

Відповідальні: П. С. Федорчак, М. Д. Глиняйлюк, зав. кафедрами.

12. Виділити кошти в сумі 9 тис. крб. на оплату відряджень працівникам інституту для участі в наукових конференціях, семінарах, симпозіумах і т. п. Ректорату визначити порядок оплати та обліку таких відряджень, розподілити виділені кошти між основними підрозділами.

Відповідальні: П. С. Федорчак, М. Д. Глиняйлюк, керівники підрозділів.

13. Виділити в кошторисі інституту фонд матеріального заохочення і допомоги працівникам в розмірі 63 тис. крб., а також використовувати для цих цілей зекономлені кошти із планового фонду заробітної плати. До 25 квітня поновити положення про преміювання працівників інституту та надання їм матеріальної допомоги.

У тому числі з фонду матеріального заохочення можна виділяти:

а) одноразову матеріальну допомогу — багатодітним матерям (батькам) в розмірі не менше 100 крб. на кожну дитину дошкільного і шкільного віку;

— сім'ї померлого працівника на похорон в розмірі не менше 150 крб.;

б) премію працівникам інституту при виході на пенсію у розмірі посадового окладу;

в) кошти в сумі до 120 крб. на подарунок працівнику, як премію за результати в роботі та з нагоди ювілейної дати (50-ти, 60-ти річчя і т. д.). Премію і матеріальну допомогу виділяти тільки за згодою профкому.

Відповідальні: В. І. Кононенко, Б. В. Васишин, Ф. Ф. Костишин, М. Д. Глиняйлюк, керівники підрозділів.

14. При виконанні робіт, що вимагають однакової кваліфікації, в порядку суміщення посад чи заміни інших працівників оплати таким працівникам-сумісникам проводити за рівнем їх кваліфікації на основній роботі.

Відповідальні: Б. В. Васишин, Б. І. Ковбас, М. Д. Глиняйлюк, А. І. Татарчук.

15. Колективом навчально-допоміжного і обслуговуючого персоналу забезпечити якісну організацію навчально-виховного процесу, створювати належні умови для навчання в закріплених аудиторіях, лабораторіях і навчально-методичних кабінетах, підтримувати порядок у всіх приміщеннях навчальних корпусів, гуртожитках, а також на інститутському подвір'ї.

Відповідальні: керівники АГЧ, навчально-допоміжних та обслуговуючих служб.

16. Впорядкувати в погодженні з профкомом режим роботи навчально-допоміжного, господарського персоналу та інших працівників у суботні дні, що вільні від роботи за розкладом занять. Видати з цього приводу до 20 травня наказ ректора.

Відповідальні: В. І. Кононенко, Ф. Ф. Костишин, Б. В. Васишин.

17. Встановити доплату до основної заробітної плати викладачам інституту за керівництво народними колективами художньої самодіяльності, а також директору інститутського Будинку культури в зв'язку із змінами в організації роботи цієї установи. Всіх інших працівників БК утримувати за рахунок самоокупності шляхом надання платних послуг. Фінансувати БК для придбання музичної апаратури, музінструментів та костюмів.

Відповідальні: А. В. Крюков, А. І. Татарчук, В. В. Ризюк, М. Д. Глиняйлюк.

18. На соціальний розвиток інституту виділити 62 тис. крб., в т. ч. 15 тис. крб. на заходи по охороні здоров'я, 14 тис. крб. на організацію відпочинку працівників та їх сімей, 6 тис. крб. на проведення культурно-масових заходів, відзначення державних та інших свят; 27 тис. крб. на поліпшення умов праці і побуту та інші соціальні видатки.

Відповідальні: В. І. Кононенко, Ф. Ф. Костишин, М. Д. Глиняйлюк.

19. Підняти клопотання про продаж інституту автобуса з метою використання його для культурно-масової роботи та відпочинку працівників і студентів (на умовах пільгової оплати таких поїздок).

Відповідальні: В. І. Кононенко, Б. І. Ковбас, Ф. Ф. Костишин.

20. Розпочати ремонт і розширення інститутської їдальні, обладнання в підвальному приміщенні, що звільнене після розформування АСУ, кафе для працівників і викладачів.

Відповідальні: Б. І. Ковбас, Ф. Ф. Костишин спільно з дирекцією комбінату громадського харчування.

21. Для заготівлі сільськогосподарської продукції працівникам інституту виділити необхідний транспорт.

Відповідальний: Б. І. Ковбас.

22. Замовити проектну документацію на спорудження державно-кооперативного житлового будинку для працівників інституту. Сформувати з числа черговиків на отримання житла групу сприяння цьому діяльності.

Відповідальні: В. І. Кононенко, Б. І. Ковбас, Ф. Ф. Костишин.

23. Підняти клопотання перед міськрадою про виділення не менше п'яти квартир та земельні ділянки під індивідуальну житлову забудову працівникам інституту.

Відповідальні: В. І. Кононенко, Ф. Ф. Костишин.

24. Завершити в першому півріччі обладнання кімнат для проживання одиноких працівників у гуртожитку, що в буд. № 32 по вул. Шевченка.

Відповідальні: Л. П. Дубова, Ф. Ф. Костишин.

25. Не допускати необгрунтованих перенесень щорічних відпусток. Продовжувати тривалість чергової відпустки (крім осіб, в яких вона становить 48 робочих днів) при умові незбільшення кількості штатних працівників в підрозділах:

а) багатодітним матерям, які виховують 4 і більше дітей до 14 років додатково на 8 робочих днів;

б) матерям дітей у віці до 14 років з розрахунку по одному робочому дню за виховання кожної дитини (додатково до 3-х робочих днів, відпустки, що передбачені законодавством для батьків, які виховують двоє і більше дітей, останнє стосується також п. «а»).

в) матерям однієї дитини у віці до 14 років надається додаткова відпустка на два робочі дні, одиноким матерям — на три робочі дні;

г) на два робочі дні — працівникам з неперервним стажем роботи в педінституті більше 10-ти років; на три дні — більше 15-ти років; на чотири дні — більше 20-ти; на п'ять днів — більше 25-ти років; на шість днів — більше 30-ти років.

Відповідальні: керівники підрозділів, Б. В. Васишин, Б. І. Ковбас, Ф. Ф. Костишин, А. І. Татарчук.

26. Працівникам, робота яких пов'язана з шкідливими умовами праці, надавати додаткові відпустки та скорочений робочий день у відповідності до постанови Держкомітету по праці СРСР та Президії ВРЦПС.

Відповідальні: П. С. Федорчук, О. В. Копася, А. І. Татарчук, керівники підрозділів.

27. Батькам, які мають двоє і більше дітей шкільного віку, можуть надаватися на їх прохання за наказом ректора 1—2 вихідні дні в місяць без збереження заробітної плати.

Відповідальні: А. І. Татарчук, керівники підрозділів.
28. Надати право жінкам, що мають дітей у віці до 14 років, отримувати за їх заявою та на основі наказу ректора відпустку без збереження зарплати на період міжквартальних шкільних канікул за умови виробничої можливості в наданні такої відпустки.

Відповідальні: А. І. Татарчук, керівники підрозділів.
29. Надавати протягом робочого дня перерви, які враховуються в робочий час і оплачуються, працюючим матерям для годування дітей віком до 1,5 року.

Відповідальні: керівники підрозділів.
30. Виділяти за пільгову плату працівникам інституту — членам саводо-городнього товариства «Освітня» — трактор і вантажний автотранспорт; виділити цьому товариству 3 тис. крб. для впорядкування під'їзної дороги.

Відповідальні: Б. І. Ковбас, В. Д. Доронюк, І. І. Стефанів
31. До початку нового навчального року встановити якісний телефонний зв'язок між всіма підрозділами інституту та міськими службами.

Відповідальний: Б. І. Ковбас.
32. Поповнити матеріальну базу інституту матеріалами та сучасним обладнанням, зокрема:

- ксерокопіювальною технікою;
- кінокамерою, магнітофонами;
- верстатами для механічної обробки деревини, швейною машинкою, листовим металом, шкірою, текстильними матеріалами — для потреб майстерень художньо-графічного факультету;
- забезпечити меблями та необхідним обладнанням кабінети історії України, народознавства, літературного краєзнавства;
- частково обновити меблі в спортивно-оздоровчому таборі;
- забезпечити бібліотеку одно- і двосторонніми стелажками, каталожними ящиками, столами видачі книг, пілососами.

Відповідальні: Б. І. Ковбас, керівники підрозділів.
33. З метою кращого господарського утримання інституту, в т. ч. зберігання меблів, сантехнічного обладнання, зміцнити ремонтну столярну та сантехнічну бригади, виділити для цього кошти і ввести при необхідності нові штатні одиниці.

Відповідальні: Б. І. Ковбас, М. Д. Глинялюк.
34. Виконати до 1 жовтня всі заходи по підготовці приміщень до роботи в осінньо-зимовий період, забезпечити нормативне опалення всіх приміщень. Провести капітальний ремонт опалювальної системи центрального корпусу, спортивних залів і окремих приміщень бібліотеки.

Відповідальні: Б. І. Ковбас, керівники підрозділів.
35. Забезпечити навчальні аудиторії нормальними умовами праці (якісними дошками, якісною крейдою, належним освітленням, достатньою кількістю стільців) Завершити до 1 червня паспортизацію санітарних умов праці в приміщеннях інституту, закріпити їх за студентськими колективами, викладачами та лаборантами.

Відповідальні: декани, зав. кафедрами, керівники всіх підрозділів, Б. І. Ковбас.
36. Розширити робоче приміщення бухгалтерії інституту та навчальну базу художньо-графічного факультету (останню за рахунок переведення кафедри охорони здоров'я дітей та медпідготовки в інше приміщення).

Відповідальні: Б. В. Василюк, Б. І. Ковбас.
37. Забезпечити виконання припису № 44 від 12.XII.1990 року технічного інспектора праці ЦК профспілки працівників освіти і науки України за результатами перевірки інституту.

Затвердити обов'язки з охорони праці адміністративного, професорсько-викладацького, інженерно-технічного та навчально-допоміжного персоналу, провести їх атестацію з охорони праці (до 1 червня).

Відповідальні: Б. В. Василюк, Б. І. Ковбас, інженер по ТБ, А. І. Татарчук, керівники підрозділів.
38. Здійснити піврічний і річний аналіз виробничого травматизму та загальної захворюваності, звернути особливу увагу на ті її види, що дали найбільшу втрату робочого часу, вжити необхідні заходи по усуненню причин захворюваності та виробничого травматизму.

Відповідальні: Ф. Ф. Костишин, комісія профкому по соціальному страхуванню.
39. Створити в інституті медико-оздоровчу частину. З цією метою за рахунок бюджетних коштів:

- а) додатково з квітня ввести в штат інституту посади лікаря-терапевта (з обов'язками керівника медико-оздоровчої частини та функціями по обслуговуванню працівників вузу), а також посади медсестри та лаборанта;
- б) обладнати і налагодити роботу медичної лабораторії.

Відповідальні: В. І. Кононенко, Ф. Ф. Костишин, В. К. Бондарчук.
40. Забезпечити проведення попередніх (при влаштуванні на роботу) та періодичних медоглядів працівників, які працюють в шкідливих умовах праці.

Відповідальні: О. В. Копася, А. І. Татарчук, інженер по ТБ, керівники підрозділів.
41. Систематично поповнювати медикаментами аптечки першої долікарської допомоги, видати такі аптечки всім підрозділам, яким вони належать.

Відповідальні: інженер по ТБ, керівники підрозділів.
42. Провести до 1 травня радіаційний контроль всіх фізичних та

науково-дослідних лабораторій і поновити санітарні паспорти на кожну з них. Придбати два сучасні радіометри.

Відповідальні: О. В. Копася, керівники лабораторій.
43. В спортивно-оздоровчому таборі «Зірка» в серпні організувати зміну відпочинку батьків з дітьми. Укласти з іншими профкомами договори на обмін оздоровчими путівками, зокрема з відпочинком на морі.

Відповідальний: Ф. Ф. Костишин.
44. Працівникам у дні фактичного виконання норми робіт в лабораторіях та інших підрозділах з шкідливими умовами праці, якщо вони працюють на таких роботах не менше половини робочого дня, видавати у відповідності до правил безпеки, затверджених постановою Держкомітету по праці Ради Міністрів УРСР та Президії ВЦРПС № 1861 від 8.07.1986 р., безкоштовно 0,5 л. молока або інших рівноцінних продуктів.

Працівникам, робота яких пов'язана з дією неорганічних сполук свинцю, видавати 0,5 л. кеюіру або інших кисломолочних продуктів і 300 гр. натурального фруктового соку.

Відповідальні: П. С. Федорчук, О. В. Копася, керівники лабораторій та інших підрозділів.

45. Працівникам, які виконують брудну роботу, видавати щомісячно 200 гр. господарського мила.

Відповідальні: Ковбас Б. І., керівники підрозділів і служб.
46. Працівникам, яким належить, безкоштовно видавати відповідних розмірів спецодяг і спецвзуття та інші засоби індивідуального захисту згідно з типовими галузевими нормами. На придбання спецодягу виділити 5 тис. крб.

Відповідальні: Ковбас Б. І., керівники підрозділів і служб, інженер з безпеки праці.

47. Здійснити до 15 травня поточний та частково капітальний ремонт приміщень спортивно-оздоровчого табору «Зірка», виділивши для цього 70 тис. крб. В таборі замінити повітряну електролінію на кабельну, завершити обладнання двох літніх будиночків, розпочати прибудову до житлових корпусів санітарних блоків. Розпочати капітальний ремонт навчально-оздоровчої бази в селищі Ворохта.

Відповідальні: М. П. Захарук, Б. І. Ковбас, І. В. Фічора, служби комплексу «Зірка».

48. За рішенням колективів підрозділів виплату зарплати з каси інституту проводити через громадських касирів, які працюватимуть на добровільних засадах.

Відповідальні: керівники підрозділів, голови профбюро, профгруп, М. Д. Гримайлюк.

48. Адміністративно-господарська частина інституту в особі проректора

49. Адміністративно-господарська частина інституту в особі проректора Б. І. Ковбаса спільно з керівниками підрозділів зобов'язується виконати такі роботи з охорони праці:

Зміст роботи	Термін виконання
— Ремонт даху головного корпусу та навчального корпусу № 5.	II—III кв.
— Поточний ремонт гуртожитку № 4.	II—III кв.
— Поточний ремонт гуртожитку № 5, в т. ч. часткова заміна дверних блоків.	II—III кв.
— Капітальний ремонт гаража.	II кв.
— Заміна лінолеуму на паркетну підлогу у викладацькому читальному залі.	III кв.
— Ремонт, включаючи освітлення робочих місць та звукоізоляцію, аудиторій музично-педагогічного факультету.	III кв.
— Поточний ремонт спортзалу № 1.	
— Ремонт витяжної вентиляції та реконструкція освітлення в навчальних майстернях художньо-графічного факультету.	III кв.
— Озвучення лекційної аудиторії № 104 і залу художньо-графічного факультету.	II—III кв.
— В приміщенні виконробської бригади:	
— змонтувати вентиляцію для витяжки тирси від фугувально-різального верстату;	II кв.
— змонтувати захисне заземлення металевого корпусу електродвигуна;	
— обгородити ремінну передачу свердлильного верстата;	
— встановити індивідуальні шафи для зберігання домашньої та спеціальної одягу і взуття працівників.	
— В дендропарку «Дружба»:	
— обладнати побутове приміщення індивідуальними шафами для зберігання домашньої і спеціальної одягу і взуття працівників, засобами для сушіння одягу;	II кв.
— покрити твердим покриттям доріжку для пішоходів від автотраси до дендропарку.	III кв.
— Завершити роботи по розширенню і дальній санаторію-профілакторію.	III кв.

За дорученням конференції трудового колективу інституту:
Ректор інституту **В. І. КОНОНЕНКО** Голова профкому працівників інституту **Ф. Ф. КОСТИШИН**

Фоторепортаж

Свято пісні і ремесел

На схилах пагорбів древньої Галицької землі, біля церкви Св. Пантелеймона, що в селі Шевченковому, яка пам'ятає княжу звитягу і Батнєві походи, вирував барвами веселки перший Український фестиваль дитячого фольклору і ремесел.

Свято знаменне ще й тим, що завітали на нього високі гості: глава Української Греко-Католицької Церкви кардинал Мирослав Іван Любачівський, духовенство Івано-Франківської дієцезії, представники влади.

На знімках: фрагменти свята.

Фото Кирила БАЛАЩУКА.
(м. Галич).

Рахманний великдень

У гуцулів досі широко побутує свято, яке зветься «Рахманний великдень». Він випадає на четверту середу після Пасхи і ділив на рівні частини період від Великодня до Зелених Свят. Гуцули після урочистої відправи клали свячене яйце — галунку — у миску з водою, якою найменші у сім'ї вмивалися. Після обіду вся родина йшла на ріку і вкидала у неї шкарлупу з галунок і писанок, сподіваючись, що вона допливе до рахманів і ті знатимуть, що слід святкувати Великдень.

Досі в українській міфології не приділяли уваги рахманам (тільки у О. Верника вони виступають як «вогниві диво-люди»). На мою ж думку, доцільно зблизити їх з арабським поняттям рахман «милостивий», яке походить від імені РХМ. Його носив фінікійський бог землеробства та скотарства. Турки теж перейняли це слово у значенні «співчутливий». Вірогідно, що на Україну його занесли, втікаючи від ісламу, турки вогнепоклонники, які називали себе г'яури, і осіли на Покутті. Їх культовим центром стало теперішнє поселення Серафинці біля Городенки. Також приمندрував і термін «гагілки», який походить від старо-арабського гагілія «язичество». Порівняймо ще арабські слова: бурж, бурда, рух, біда, кутя, куфр, савур, х(о)лоп-ець тощо.

Про рахманів знає і священна книга вогнепоклонників-зороастрійців Ірану — «Авеста»: рахмани не знали царів і жили на берегах ріки Раха чи Ранха, яка була рубежем між Європою та Азією. Інша священна книга арійців — «Рігведе» — називає ріку Раса, «Велика Мати», яка тече на далекому північному заході, на старій Вітчизні, де живуть (роси) «сакральні люди», які доглядають волів, яких звать (росова), то можна порівняти з кельтським урус «бик, тур».

Країна на північному заході відносно Індії — це Україна. Священна мова індійських Вед — санскрит — формувалася на території нинішньої Східної України. Це визнано світовою наукою. Росами (русами) звалися наші предки. Русинами до недавня звалися наші діди та батьки.

І вся плутанина між назвами «руси» та «роси» виникла, здається, тому, що греки співставили самоназву роси з своїм словом «rooic», яке значить «здоров'я; сила». Пришельці з Анатолії буквально перейняли назву росів від греків і переклали її на свою мову, стали іменувати жителів Карпат-росів — «гуцулами». На цей здогад підтвердило таке порівняння: турецьке ГЮЧЛЮ «сильний, могутній», Гючлюк «язичник; нужденний» з коренем ГЮЧ «сила, міць», угорське ГАТАЛІ «дія, сила», а тако ж співставлення кельтського БРІГ «сила» і німецького БЕРГ «гора», німецьке КРАФТЕ «сила, міць, енергія» і назвою гірського масиву Карпати.

Германці зіткнулися із слов'янами безпосередньо, а не через греків, як турки вогнепоклонники, і тому можна припустити, що германці співставили самоназву «роси» з своєю лексикою, в якій є слово РУСС «сажа, копоть». Цікаво також, що у слов'янській міфології є володар на ім'я Попель. Та і ім'я росів царя, який водив їх на Царгород, Аскольд, означає «Попелястоголовий». Сам літописець стверджує: «...стала називатися — Руська земля. А про се ми довідалися, що за сього царя приходила Русь на Царгород... Тим-то звідси і почнемо». Тобто, тут вперше роси виступили як руси — варягопідладні.

Таким чином, використавши міфологічні та лексичні факти сусідніх України народів, ми встановили єдиний ланцюг найменш українців у минулому: рахмани-росомони-роси-руси-гуцули.

Олег ГУЦУЛЯК.

Головний бібліотекар ІФДП.

Щиро вітаємо!

Ректорат і профком викладачів і працівників Інституту щиро вітають
3 сімдесятиліттям:
КАРПЕНКА Олександра Юхимовича, професора, доктора історичних наук.

3 п'ятидесятиліттям:
ТОМИНА Юрія Михайловича, доцента, кандидата історичних наук, завідувача кафедри виховної роботи.
ТКАЧ Анастасію Андрівну, старшого лаборанта кафедри виховної роботи.

З нагоди ювілею шлемо найщиріші побажання, міцного здоров'я, щастя, успіхів у праці і науковій роботі.
Віншуємо щастям, здоров'ям!
Бажаємо миру, довголіття.
Настрою веселого гарного
На повне століття!

Освіта: час змін

Повернення на батьківщину

У Криму навчається перша група кримсько-татарської молоді з Фергани — 75 юнаків і дівчат одержали направлення у професійно-технічні училища області, які готують спеціалістів для сільського господарства та будівництва.

Приїзд учнів організований з ініціативи національного руху з допомогою міністерств народної освіти України і Узбекистану, місцевих органів влади. Завдяки спільним зусиллям починає здійснюватися державна програма повернення кримських татар на батьківщину.

Готуються стати фермерами

Спеціальне відділення — радяць-

кого фермерства — відкрито у Вороновському СПТУ-14 Вінницької області. Для проведення занять запрошені спеціалісти, які добре знають принципи ведення фермерського господарства за рубежом, а також практики, які самі «скуштували» фермерського хліба.

Вчимося в коледжі

Неабиякий стимул для хорошого навчання з'явився в Луганському машинобудівному технікумі: після трірічного курсу тим, хто найбільше встигатиме, буде надано можливість продовжити заняття і одержати за додаткових два роки диплом не техніка, а молодшого інженера. А також і право вступу без екзамену на третій курс інституту.

Нововведення з'явилися після створення коледжу на базі цього технікуму. Тут стає обов'язковим також вивчення української, російської та іноземної мов, нового предмету культура людини та інших.